

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. a)
Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Viața la Bârlad, în clasa a V-a și a VI-a*, a fost la fel, cu deosebire că, din clasa a VI-a, a mai intrat unul în grupul nostru, Dinerman [...]. Acești ani au fost dintre cei mai frumoși. Acuma nu mai eram copii, eram adolescenți. Și, din multe cauze, eram, se poate spune, oameni mari. Oameni mari, dar cu toată frățezimea sufletească a adolescenței. Eram oameni mari pentru că eram nu numai liberi, dar chiar lăsați de capul nostru. [...] Eram oameni mari, pentru că mai toți trecusem prin multe. Eu, de pildă, trecusem prin atâtea faze: atâtea locuri, școli, nenorociri etc. Eram oameni mari, pentru că pe-atunci nu eram îmbrăcați în uniformă și numerotați. Eram oameni mari, pentru că trebuia să administrăm noi, după capul nostru și cu multă dibăcie micile sume, de-acasă sau din lecții, cu care trăiam. (Odată, cumpărându-mi o carte de 25 franci a lui Haeckel, despre originea omului, a trebuit să mă mut la altă gazdă și să mănânc la casap*, un fel la dejun și unul seara, așa că trei luni am suferit neconținut de foame, mai ales seara, când mă uitam cu jind la vitrinele băcăniilor și cofetăriilor). Și, mai ales, eram oameni mari, pentru că aveam idei, un ideal, pentru care trăiam. În adevăr, nu trăiam decât pentru acele idei, care erau singurul lucru important în viața noastră. [...]

Noi toată vremea discutam și puneam omenirea la cale. Citeam ca evanghelii cărțile – puține ce aveam. Puține, pentru că pe vremea aceea în provincie nu erau cărți și noi ni le procuram cu cele mai mari sacrificii, săraci cum eram. Niciodată n-am mai dus o așa viață de idei. Idei sărace poate, dar mare bogăție de idei de acestea sărace! Și cât era de bine pe-atunci, când aveam răspuns și dezlegare la toate problemele! [...] Primăvara, când se topea omătul, mergeam pe câmp și simțeam profunda melancolie a pârâiașelor și a nourilor albi subțiri de pe cerul înalt. Dar mai ales nopțile de martie când încă era omăt, dar venea o suflare de primăvară – acelea nu se pot uita! O altă fericire era grădina publică, mare ca o pădure, misterioasă, în care am auzit, într-o seară cu lună, după o zi de ploaie, un flaut dintre niște copaci. Iar în iunie, când preparam examenele, ne duceam să învățăm la grădină pe la patru dimineața.

Acasă la noi [...], pe ulițe, în natură, discutam, ne entuziasmam, visam viitorul omenirii, făceam poezie – și *niciodată* nu ne gândeam la noi, la viitorul nostru, la cariera noastră.

Totuși o frică ne întuneca adesea fericirea: bacalaureatul. Era așa de greu, auzeam, noi, provincialii, atâtea legende, încât ne speria sfârșitul liceului. Unii începuseră a se prepara – sau cel puțin a socoti câte cărți va trebui să știm pe de rost. Le socoteam cu... metrul, adică puse una peste alta cărțile, se făcea o coloană-naltă de un metru și ceva... Asta ne da mult de gândit!

Garabet Ibrăileanu, *Amintiri*

*Clasele a V-a și a VI-a corespund primilor ani de liceu.

*casap – (reg.) măcelar

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *mă uitam cu jind*. **6 puncte**
2. Menționează faptul care duce la schimbarea gazdei de către autor, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o trăsătură a anilor evocați de autor, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care bacalaureatul îi înspăimânta pe elevi. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, un aspect ce definește *oamenii mari*, așa cum rezultă din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă preocuparea față de problemele omenirii ține cont sau nu de vârstă, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri* de Garabet Ibrăileanu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Vorbele noastre ne-au mințit.
Au spus prea mult, pierdut li-e înțelesul
și tremurul ecoului lor stins e.
Am vrut ce nu ne sta-n puteri:
o poartă care nu ni s-a deschis,
lumea din gând de care n-am fost vrednici.
Avânt răpus ca o privire de-ntuneric, –
taină rămasă-n trup ca-ntr-un sicriu, –
poate așa a fost să fie:
pe dezbinate drumuri doi străini
cu vina lor, respinși de paradis,
purtând căinți pe urma unui vis.

Ion Vinea, *Variantă*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj într-un text narativ studiat*, aparținând lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru construcția personajului din textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, incipit, final, tehnici narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.